

Sobre *Frankenstein*

Des que la Carme Portaceli em va proposar d'adaptar la novel·la de Mary Shelley, vaig tenir clar que l'obra començaria en el moment mateix de la creació –de fet, no és amb l'impuls de la creació com tot realment comença? Doncs així també a l'obra, amb Frankenstein donant vida. És un moment dolorós, i l'espectador és colpit amb una imatge impactant: Frankenstein i la Criatura alçant-se de terra, posant-se dempeus alhora. Una imatge que ens anuncia que tant Víctor com la seva Criatura estaran connectats per sempre, que entre el creador i l'ésser creat s'estableix un vincle que ja no es pot trencar mai. I que encara que decideixin rebutjar-se o ignorar-se mútuament, estan condemnats a complementar-se i a pensar-se l'un a l'altre.

És per això que vaig decidir que l'obra pertanyeria a ells dos, i que la seva estructura seria una alternança dramàtica entre ambdós personatges, destacant la seva connexió vital i traçant recorreguts moralment oposats, uns camins que es divideixen, es desdibuixen i fan trajectòries inverses per retrobar-se després en un mateix punt.

En aquesta estructura triangular i perversa, les discussions científiques es desplacen al territori de les emocions, on es reflexiona sobre la creació de vida, la seva existència i la responsabilitat que tenim sobre ella. Tanmateix, la idea de desafiament a la divinitat, tan important en la novel·la, aquí s'esvaeix davant la idea de la Natura, on la creació ja no pertany a cap déu. Pertany, en certa mesura, a l'ésser humà i pertany, essencialment, a la dona que és capaç de desenvolupar la vida dins seu, de portar-la durant nou mesos i finalment de parir-la. Així, el misteri no resideix en un déu amb obscurs poders creacionistes, sinó en el mateix ventre de la dona.

Això converteix Frankenstein en un personatge profundament sinistre, per més que justifiqui els seus experiments obscurs en nom de la ciència. És sinistre perquè opera en contra de la Natura. Perquè crea un ésser viu de cossos morts que ja no poden viure i el crea tot sol, sense comptar amb la dona, i no només fa això, sinó que a més a més, abandona la seva creació. És un viatge a la foscor.

El viatge de la Criatura, en canvi, és en sentit contrari. És un viatge a la llum. Neix contra natura, com un monstre abominable, és abandonat i només rep menyspreu de tothom. Fins i tot ell mateix es rebutja. I tot i així, és un ésser capaç de desenvolupar coneixement, d'elaborar una ètica i de sentir allò que el converteix en humà, la capacitat d'odiar i d'estimar.

Dos personatges i dos recorreguts completament oposats que transiten per un camí de llums i ombres. I finalment, quan ells es retroben al final del segon acte, sabem que estan predestinats a la tragèdia, perquè és un retrobament entre dos titans que no se suporten, i perquè entenem que per cada un d'ells la

presència de l'altre és tan aberrant i inconcebible que no poden fer altra cosa que destruir-se mútuament.

Guillem Morales
Adaptador